

заговорят и поради това не се има нужда от никакви предварителни разяснения, защото инък се убива у децата естественият развой на техните наблюдателни способности. Едва след като се изкаже дѣтето, ние можем да допълним неговите думи, с цел да му разясним нѣщо, неразбираемо за него, но това трѣбва да го направим твърдѣ изкусно, без да отекичм дѣдето, употребявайки прѣдимно въпроси, които, като прѣдизвикат у послѣдното спомени и прѣдстави, ще го доведат неусѣтно до вѣрно разбиране основната мисъл на картината и до вѣрно оцѣнение всичката ѣ прѣлест. Ако известна картина съдържа въ себе си хуморъ, неуловимъ за дѣтския или юношеския умъ, ние ще се помѣчимъ да стане той достѣпенъ за послѣдния. Послѣ, никакви естетически наставления си нѣматъ мѣстото, когато се разглеждатъ картини прѣдъ дѣца и юноши. Вмѣсто да казваме на дѣцата: „вижте, колко е хубаво това!“ или „гледайте какъ живо е изрисувано това лице!“ и пр. . . . най-добрѣ е да оставимъ дѣцата и юношите сами да откриятъ „хубостта“ и „живостта“.

И тъй, първото разглеждане на картините ще става отъ самите дѣца, но подъ известенъ контролъ отъ учителя, родителя или възпитателя, които, бидейки по-възрастни и слѣдователно с по-широка умствена и схващателна способностъ, ще съумѣятъ, въ случай на криво схващане основната идея, да помогнатъ веднага на дѣтето и го избавятъ отъ затруднение или крива насока. Особно това е необходимо, когато имаме работа с дѣца или юноши с по-слабо умствено развитие (а това може твърдѣ често да се срѣщне у народи като насъ, които не могат да се похвалятъ с голѣма умствена култура, и у които пластичните изкуства едва сега се зараждатъ), които, слѣдователно, ще се измѣчатъ твърдѣ много, за да разбератъ едно произведение на изкуството и, поради това, разглеждането на картини би могло да стане за тяхъ отекичително и бѣзъ възпитателни резултати.

За да улеснимъ работата на учителите, родителите и възпитателите, ние ще даваме, редовно, разяснение на картините отъ наше гледище, толкозъ повече, че считаме за необходимо да се даватъ по-нѣкога нѣкои и други свѣдѣния за живота и значението на известни художници.

Една молба само ще отправимъ къмъ учителите, възпитателите, и особно къмъ родителите, а то е: да съвѣтватъ дѣцата да не четатъ разясненията на картините, които сж напечатани съ съвсѣмъ дребенъ шрифтъ и не сж прѣдначинени за тяхъ.

Картини въ текста.

Левъ Толстой. (стр. 3). Портретъ отъ Илья Рѣпинъ, единъ отъ най-видните руски художници-портретисти. Рѣ-

пинъ е бѣлѣжитъ и съ своите исторически картини, които красятъ картинните галерии въ Москва и Петербургъ. Като великъ художникъ, той рисува прѣимуществено портретите на великите руски люде, единъ отъ които е и Толстой. Малко взирание е трѣбно, за да се види, колко вѣрно е схваналъ и прѣдалъ Рѣпинъ благостта и мѣдростта на великия русинъ. Живостта на портрета е извънредно голѣма и, гледайки го, вие мислите че сѣ сега ще ви заговори великиятъ мислителъ.

Картини извън текста.

(приложения).

№ 1. Малкиятъ художникъ. Картина отъ Демонъ-Бретонъ, френски съврѣменъ художникъ. Изобразителната дарба се проявя у дѣцата още въ най-раните илѣ години и тѣ я проявятъ при каквито и условия да сж поставени. Ето и това малко момченце, макаръ и овчарче, не закъснѣло да прояви своята силна наклоностъ къмъ живописъта: намѣрило е тебиширъ отъ нѣйдъ и върху дѣчица рисува своите овчици. Въ очите му художникътъ е прѣдалъ извънредно сполучливо възвишената душа, силниятъ стрѣмежъ на малкия художникъ къмъ изкуството.

№ 2. Есенна радостъ. Картина отъ Хакетъ, френски художникъ. Съ рѣдка вещина е прѣдалъ даровитиятъ художникъ единъ милъ домашенъ кжтъ и една добрѣ позната на всички ни сцена. Нека сами нашите малки абонати разкажатъ всичко, какво виждатъ въ тая картина.

№ 3. Писмо за баща. Картина отъ Лабришонъ, френски художникъ. И тука имаме прѣдъ себе си една мила сцена изъ домашния животъ. Най-голѣмиятъ синъ е на служба, войникъ въ града. Домашните му изпращатъ писмо, да му явятъ, че сж живо здраво и да му пожелаатъ по-леко прѣкарване на службата. Малката му сестричка, заедно съ най-малкото братче, занасятъ писмото — да го пуснатъ въ кутията. Но братчето само иска да пусне писмото за баща си и въ това му помага сестричето. Щастливи дѣца!

I Цвѣтно приложение: На хладния чучуръ, подъ голѣмата сѣнчеста липа. . . . Картина отъ Адалбертъ Ниймаеръ, нѣмски съврѣменъ художникъ. Сцената, която художникътъ ни прѣдава въ тая извънредно хубава картина, е близко позната на всѣко наше дѣте, особно на селското. Пѣдставенъ е милъ селски кжтъ. Лѣтно врѣме. Всичко живо е отишло на работа. Само малките дѣчица и старите бабички сж останали да варятъ кжците и домашните птици. Слнцето пече, та изгаря. Трѣбва да се търси расхлада. И Ганка я е намѣрила на хладния чучуръ, подъ сѣнчестата липа; тя е тъй щастлива, че може да поцрапа низъ водата, да си поомие ржчиките и руменото лице! . . .

Съдържание на кн. I, год. IV:

1. Посвѣщение IV-та годишнина на Левъ Толстой.
2. Портретътъ на Левъ Толстой, отъ И. Рѣпинъ.
3. Л. Толстой. — Биографични бѣлѣжки.
4. Илиясъ. Разказъ отъ Л. Толстой — за дѣца и юноши.
5. Жаба и волъ. (Басня — по Кривола) отъ Ранъ Босилекъ.
6. Въпроси къмъ слнцето, отъ Ранъ Босилекъ.
7. Графъ Цепелинъ и неговиятъ въздушенъ корабъ.
8. Магарето и вълкътъ. Разказъ отъ Теодоръ Етцелъ — за дѣца.
9. Умниятъ Мандаринъ. (Китайска приказка).
10. Нашите картини. (Нѣколко думи къмъ родителите, учителите и възпитателите).
11. Приложения. 4 картини фототипни и една цвѣтна.